

המורה היכתה במקל - השופט קבע: "מוצרך"

תלמידי בתי-הספר שחזרו ללימודים ב- תום חופשת הגיהנום, מצאו עצמם במעמד חדש: כ"סופגיימכות-מורשים לפי החוק."



המורה ציפורה (מאחרי השער) "עשיתי מה שצריך"

כך קבע השופט כאשר החליט לזכות את המורה ציפורה בורה, רווקה, בת 28 משכונת נווה-אפריים בכלור, אשר הור אשמה ע"י פרסליות מחוז חיפה והצפון כי במאי אשתקד, בהיותה מורה ומחנכת של כיתה ו' בבית-הספר היסודי שילה בפרדס-חנה, תקפה והיכתה שלא-יחוק את התלמיד מכלוף שבת, שרטה וצבטה אותו בציפורניה עד לידי גרימת חבלה גופנית ממש.

בתעודה רפואית שצורפה לכתב-התביעה, והמפרטת תוצאות בדיקה שנעשתה יום לאחר המיקרה, איבחן ד"ר שליו סלוי מ" קופת-חולים בפרדס-חנה, אשר בדק את מכלוף שבת: "שריטה בגב עליון, שש שריטות בכתף הימנית ותשע בורוע ימין, שטף-דם בורוע ימין ורגישות וכאבים ב" כתף."

"ראיתי מה שכתב הרופא," הסביר הש"ר בוע השופט סלוצקי, שסרב להיצטלם, "אבל התביעה לא הוכיחה כי פגיעות אלו, שאובחנו אצל המיתלונן, הן אומנם תור צאה מהמכות שקיבל מהמורה."

הך מקל עדה וצנח. סיפר מכלוף בן ה-13, הלומד עתה בישיבה תורנית בויכרון-יעקב: "אחרי ההפסקה נכנסנו לשיעור בחדר-טלוויזיה. כשהיה טלוויזיה היתה הולך תמיד לשבת בסוף, שמשש אני רואה יותר טוב. המורה נכנסה ואמרה לי שבסוף הכיתה אני רק מדבר ומפריע ושבעבור קדימה, ליד ילד שאני ברוגז איתו, לא הסכמתי, אבל היא משכה אותי ביד והושיבה אותי."

"אתריכך אמרה להוציא מחברות ולא הוצאתי, או היא התעצבנה והתחילה לתת לי מכות במקל שהיא משתמשת להראות על הלוח. על ידו יש יער, וכשהיה שובר לה המקל היתה שולחת תמיד ילד שיילך להביא לה מקל חדש."

"תפסתי לה את המקל ושברתי אותו על הרגל שלי, או היא שרטה אותי בצני פורניים שלה בכתף, וצבטה אותי. התחלתי לרוץ בכיתה ולבכות ורציתי ללכת הביתה, אבל היא סגרה את הדלת במפתח. עמדתי על-ידי הקיר ולא רציתי לשבת. כשנגמר השיעור לקחתי את הילקוט וברחת הבית תה."

"אני תורת מהעבודה ורואה מכלוף יושב בחוף ובוכה" סיפרה נוימה שבת, אימו של מכלוף, העובדת במפעל למרצות בפרדס-חנה. "שאלתי מה קרה, אמר מורה הביצה לי. לקחתי אותו והלכתי לבית-ספר. אמרה לי המורה שהוא עשה צרות. אמרתי לה אני אלך למישרטה, אמרה תעשי מה את רוצה. הלכתי למנהל זכריה, הורדתי החולצה של מכלוף והראיתי לו. אמר לי, מחר יעבור לו' הלכתי ורשמתי תלונה למישרטה."

"רק שדוש מכות וצביטה אחת." המורה ציפורה בורה אינה מוכנה לשוחח על המיקרה. "עשיתי מה שאני צריכה לעשות. השופט הוא שמחליט מי כאן בסדר." אמרה מאחרי גדר ביתה, והזהירה את הכתב: "תסתלק לפני שאקרא למישרטה!"

סיפרה המורה בעדותה בבית-המישפט: "בכיתות ד' ויה' היה מכלוף תלמיד מצ" טיין. תמיד סיפרתי עליו והתגאיתי בו. אבל בכיתה ו' החל להידרדר, לא ברור לי מדוע. סיפרתי לאימו שהוא לא לומד ור שהוא חצוף ומפריע, והיא אמרה לי שר אעשה לה טובה ואכה אותו. הכנתי אותו באותו יום כשלוש מכות קלות בכתף ימין, וצבטתי אותו צביטה אחת. הוא אומנם בכה, אך לא משום שכאב לו - אלא מפני שנפגע."



אמא שבת "מורה הרביצה לו"



תלמיד שבת "נחנה מכות במקל"

על שאלת השופט מדוע לא היפנתה את הילד לפסיכולוג כאשר ראתה כי הוא מרדרדר, כפי שדורשות תקנות משרד החינוך, ענתה המורה כי מכלוף אינו ילד בעייתי או מפגר, אלא התנהג כך ככוונה תחילה.

"אני יודעת איך להתנהג אל ילדים," כיפרה לשופט. "קרה כבר שנתתי מכה קלה או משיכה קלה באוזן, וזה לעיתים עוזר ללמידה בכיתה. ואימו של מכלוף הרי אמרה שמכות קלות יעזרו."

דעקור את הרע מנפש הילד. סיכם השופט סלוצקי: "בידי המורה נתון התפ" קיד החשוב של חינוך התלמיד, ולשם גבי שמתו מעניק הדין למורים, כמו להורים, את הכלים המשמעתיים הדרושים, שבר אמצעותם תובטח טובת התלמיד וחינוכו. השימוש בכלים אלה עשוי, לעיתים, להביא לשימוש בכוח כלפי התלמיד."

"אולם גם הורים וגם מתחנכים חייבים לנהוג זהירות יתירה, ובכואם להעניש, לא יטילו אלא עונשים מתונים, כדי לעי קור את הרע מנפשו של הילד ולא לשם סיפוק תאוות נקם, ולא ממכשיר שעלול לסכן את חייו או להטיל בו מום."

תקנות משרד החינוך אוסרות בהחלט שימוש בכוח כלפי תלמידים. בחזור העו"ק בענייני מישמעת ודרכי הטיפול בתלמיד מפריע, אשר הוצא ע"י המנהל הכללי לי של משרד החינוך בדצמבר 63, אמר: "בא במלואו בסיפורה של עורכת-הדין רות טנר, היועצת המשפטית של המישרד, נאמר במפורש כי עונשי-גוף אסורים בהחלט."

אך לביטוס קביעתו מסתמך השופט סלוצקי על פסק-דין עקרוני משנת 53 של ביהמ"ש העליון, שם ציין השופט שניאור זלמן השיין: "אפשר לומר כי האב, ב" מוסר את בנו לחינוך, ממלא את ידו של המחנך להדריך את הילד בדרך טובים בכל האמצעים העומדים לרשותו של פדגוג, ובכלל אלה שוט ורצועה. השאלה היא רק שאלה של מידת העונש והתאמתה אל חומי רת החטא."

אומרת עורכת-הדין טנר: "נוכח ההור" ראה של המנהל-הכללי של משרד-החינוך, האוסרת שימוש בכוח, נראה שלפחות ב" מוסדות-חינוך רישמיים, מתערערת הנחת היסוד שסמכות האב להטיל עונשי גוף, ואפילו סבירים ביותר, עוברת אל המחנך."

פתח דהתעקלות. מועצת התלמידים הארצית הודרוה לפרסם מחאה חריפה כנגד פסק-הדין.

חינוך בעזרת מכות. קבעה המועצה, "הוא שיטת-חינוך גיפסדת האופיינית לימיי הביניים, ובתקופה זו, כשקברניטי-החינוך מכריזים השכם והערב על שיטות-חינוך חדישות, נראה לנו שהיתר משפטי להכאת תלמיד הוא בגדר עוול, ואין לעבור על כך בשתיקה."

ועוד נאמר במהאת המועצה: "מידה סבירה של מכות הינה מושג מעורפל, הניתן לפירושים שונים מצד המורים, ובכך נפתח פתח להתעללות. כן נובעת מה הכאה השפעה שלילית על יחסי תלמידים-מורים. מורים שכוחם כוח הזרוע ולא כוחה של השפעה מוסרית - לא יכירם מקומם בבתי-הספר."

"שלחנו מיכתבים לשרי-החינוך ואנחנו מחכים לתשובתו. איננו מתכוננים לעבור על כך בשתיקה" אמר דויד פיינגבלט, יושב-ראש מועצת התלמידים הארצית.

המנהל: "רק שפת השוט". מי שאינו מבין מה פשר כל ההתרגשות הוא מנהל בית-הספר שילה, זכריה ספיר, שי אמר: "אני לא מבין מה אתם באים לחטט ולחפש פה. לא הייתי ממליץ שהילד ייבדק על-ידי פסיכולוג. הוא הפך להיות בעיית, וצריך היה לחנכו ולהחזירו למוטב. הס" ביבה כאן היא די נחשלת, ויש בעיות התלמידים יורדים לחייו של מורה, שצריך למצוא את הדרך."

"לעיתים אין ברירה אלא להשתמש ב" אמצעי זה, של עונשים גופניים. יש לנו גיבוי מהורי התלמידים, האומרים שאעשה בבניהם כטוב בעיני. היו מקרים שגם אני סטרתי והיכתי ילדים. מה אגיד - לפע" מים רק שפתי-השוט מדברת כאן."

מישפט

ניכוי שלישי לאלוף-הבריהות

אין מקום עבור פרקש

כבית-חולים

טיפולי-גמילה מסמים

ביום בו עמד אלוף שמואל (גורודיש) גונן בפני ההרכב התורן של בית-המישפט הגבוה לצדק, וביקש לקבל צו-מניעה נגד החלטת ועדת אגרנט, ישב לא הרחק ממנו אדם נוסף, שביקש גם הוא צו-על-תנאי - נגד נציב שירות בתי-הסוהר.

האיש שישב ליד האלוף גונן היה אלוף-הבריהות, נחמן פרקש, המוכר לציבור לא פחות מהאלוף עצמו.

המלצת השופט. כאשר הסתיים ה" דיון הארוך בבקשתו של גונן, פנו השופ" טים יואל זוסמן, יצחק קיסטר וצבי ברנזון לטפל בבקשתו של נחמן פרקש, שהחליט להופיע בבית-המישפט בעצמו, ללא עזרת עורך-דין. בבקשה, אותה כתב פרקש במר ידיו, ביקש לצוות על נציב שירות בתי-הסוהר, אריה ניר, לבוא ולנמק מדוע לא ישלח אותו לטיפולי-גמילה מסמים. פרקש הסתמך על החלטת שופט בית-המישפט ה" שלום בצפת, אשר גזר עליו מאסר לפני 9 חודשים והמליץ לשלוח אותו לטיפול כזה.

לדברי פרקש, אותם פלט בראש מושפל ובגימגום ניכר, הרי חרף בקשותיו החוד-רות-ונישנות להישלח לטיפול גמילה מ" סמים, טרם נעשה דבר על-מנת שישלח. כסימוכין בבקשתו הביא פרקש את איש התאטרון והקולנוע ג'סי נחייסי, ידיו הוותיק, שביקש להעיד כי הוא מכיר את נחמן פרקש מזה שש-עשרה שנה. הוא ביקש לספר לשופטים כי במשך תקופה זו ניסה פרקש להיגמל מהסמים בהם החל להשתמש בבית-הסוהר.

ללא עדים. העובדה שבעת הגשת בק" שה לבג"ץ אין כל אפשרות להעלות עדים לא הפריעה במיוחד לפרקש ולג'סי, אך היא הפריעה מאוד לשופט זוסמן.

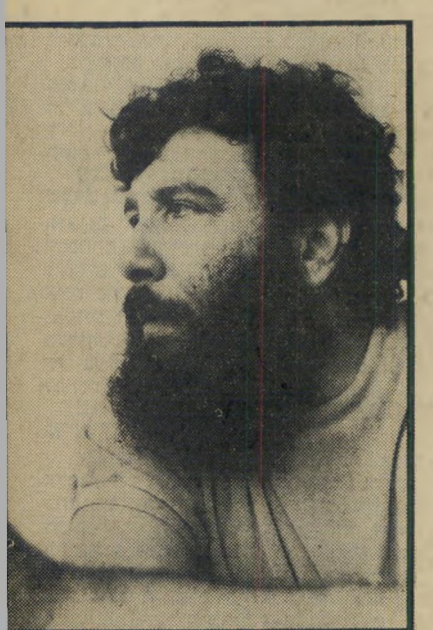
כאשר קם ג'סי לנאום את נאומו קרא השופט לשוטר וביקשו להורות כי כל מי שאינו רשאי להימצא בבית-המישפט, ייצא החוצה. ג'סי התיישב בשלב זה במקומו.

השופטים החלו קוראים את החלטתם, בה דחו את בקשתו של פרקש. נימוקם: אין מקום, או נכון יותר מיטה, בבית-החולים לטיפול-גמילה. פרקש נראה בלתי מרוצה מן ההחלטה.

השופט יצחק קיסטר שאל אותו: "לכמה זמן נידונת לשבת בבית-הסוהר?" "לשנה," השיב פרקש.

"זה לא הרבה," פסק כבוד השופט.

פרקש הוצא מן האולם על-ידי שני שוט"רים. בחוף המתינו שני שוטרים של מישרד-הגבול, אשר סייעו לשני עמיתיהם לשמור על אלוף-הבריהות. השוטרים מנ" עו מגאולה, אשתו של פרקש, כל אפשרות לדבר איתו, ומנעו זאת גם מג'סי. בדרך עוד הספיק ג'סי לצעוק אל פרקש: "אל תדאג, אנחנו עוד נוציא אותך!"



מתפרץ ג'סי ידיו ותוק